

Vlada Crne Gore
Ministarstvo unutrašnjih poslova

**PROGRAM POBOLJŠANJA BEZBJEDNOSTI U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU ZA PERIOD 2020-2022.GODINA S AKCIONIM
PLANOM 2020-2022.GODINA**

Podgorica, septembar 2019. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	5

1.1. Sistem upravljanja bezbjednošću saobraćaja	8
1.1.1. Institucionalni okvir.....	8
1.1.2. Pravni okvir bezbjednosti saobraćaja.....	10
1.1.3. Strateški okvir bezbjednosti saobraćaja.....	11
1.2. Vizija i Misija Programa.....	13
1.2.1. Vizija Programa.....	13
1.2.2. Misija Programa.....	13
2. Opis stanja koje zahtijeva rješavanje.....	14
2.1 Analiza stanja.....	14
2.1.1. Saobraćajne nezgode i njihove posljedice.....	14
2.1.2. Put i putna infrastruktura, prevoz putnika i tereta i homologacija motornih vozila.....	20
2.1.3 Rad auto škola i polaganje vozačkog ispita.....	21
2.1.4 Sistem izdavanja ljeakarskih uvjerenja, kontrolni pregledi, vrijeme odgovora u slučajevima saobraćajnih nezgoda.....	22
3. Operativni ciljevi i prateći indikatori učinka.....	25
3.1. Operativni cilj I.....	25
3.2. Operativni cilj II.....	25
3.3. Ključna mjere i opis stanja sa ključnim izazovima.....	25
4. Aktivnosti za sprovođenje operativnih ciljeva.....	27
5. Opis Aktivnosti nadležnih organa i tijela za praćenje i sprovođenje Programa.....	27
6. Akcioni plan.....	28
7. Način izvještavanja i evaluacije.....	50
8. Informacija za javnost o ciljevima i očekivanim učincima programa.....	51

Skraćenice – značenja

SN – saobraćajna/e nezgoda/e

SZO – Svjetska zdravstvena organizacija

CADAS (Common Accident Data Set) protokol – Protokol koji predviđa da se transformacija podataka obavlja na nacionalnom nivou i to prema unaprijed definisanim procedurama, nakon čega se takvi podaci šalju Evropskoj komisiji

MSP – Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova

FZO-Fond za zdravstveno osiguranje

UP – Uprava policije

MP – Ministarstvo prosvjete

MZ – Ministarstvo zdravlja

ZU –Zdravstvena ustanova

UzS–Uprava za saobraćaj

ANO-Agencija za nadzor osiguranja

Zavod za HMP (ZZHMP) – Zavod za hitnu medicinsku pomoć

MONSTAT – Uprava za statistiku

EBRD – Evropska banka za obnovu i razvoj

EIB – Evropska investiciona banka

WHO (World Health Organization) – Svjetska zdravstvena organizacija

WHO HQ (Headquarted) – Sjedište Svjetske zdravstvene organizacije

NVO – Nevladina organizacija

1.Uvod

Drumski saobraćaj kao dio sveobuhvatnog saobraćajnog sistema predstavlja značajan faktor razvoja savremenog društva i najzastupljeniji je vid masovnog i individualnog transporta, zahvaljujući prednostima koje ima u odnosu na ostale vidove saobraćaja.

Bezbjednost u drumskom saobraćaju jedan je od temeljnih elemenata kvaliteta života kao i saobraćajnog sistema. Svaki učesnik u saobraćaju i korisnik usluga prevoza treba da ima prevoz koji zadovoljava njegove potrebe i očekivanja.

Osnovni mjerljivi pokazatelji stanja bezbjednosti drumskog saobraćaja su broj saobraćajnih nezgoda i broj nastradalih lica (smrtno stradala lica, kao i lica sa zadobijenim tjelesnim povredama) u saobraćajnim nezgodama.

Posljedice saobraćajnih nezgoda u svim zemljama imaju značajan uticaj na sigurnost građana i ekonomiju zemlje. Zato je povećanje bezbjednosti učesnika u drumskom saobraćaju, postala jedna od važnih politika svake zemlje. Bezbjednost saobraćaja nije samo nacionalni problem već u mnogo čemu poprima dimenzije globalne politike, usljed intezivnog povezivanja zemalja savremenim drumskim saobraćajnicama.

Mnogo različitih uticaja doprinosi nastanku saobraćajnih nezgoda i njihovim posljedicama, a najvažniji faktori koji utiču na bezbjednost drumskog saobraćaja su: čovjek, vozilo, put i okruženje.

Čovjek je najznačajniji faktor bezbjednosti saobraćaja. Posebno sposobnost, stavovi, znanje i ponašanje čovjeka utiče na aktivnu i pasivnu bezbjednost saobraćaja. Vršeći svakodnevne aktivnosti, kao aktivni učesnici u saobraćaju, djeca, omladina i odrasli građani, izloženi su brojnim izazovima vezanim za njihovu bezbjednost, zato je potrebno, obratiti posebnu pažnju na njihovu edukaciju i razvoj saobraćajne kulture. Zbog značaja koji ima edukacija učesnika u

saobraćaju, razvoj saobraćajne kulture, kako u formalnom tako i u neformalnom sistemu obrazovanja je predmet posebne pažnje državnih organa zaduženih za bezbjednost drumskog saobraćaja.

Zbog dinamičnog razvoja automobilske industrije, sve bržeg povećanja broja vozila i gustine saobraćaja, u značajnoj mjeri je narušena bezbjednost svih učesnika u saobraćaju. Zbog značaja da u saobraćaju učestvuju tehnički ispravna vozila, posebna pažnja državnih organa je usmjerena na kontrolu rada stanica za tehnički pregled vozila.

Sa gledišta bezbjednosti saobraćaja, različiti su rizici učešća u saobraćajnim nezgodama na različitim putevima. Režim saobraćaja, strukturu učesnika u saobraćaju, brzinu kretanja, strukturu i učestalost konflikta u saobraćaju opredjeljuje kategorija puta, trasa puta, prosječan broj priključnih puteva, stanje kolovoznog zastora i prepreke pored puta. Na osnovu podataka o uzrocima saobraćajnih nezgoda, u Crnoj Gori, uticaj puta na nastanak saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima je mali. U cilju preciznog sagledavanja uticaja puta na nastanak saobraćajnih nezgoda neophodno je u narednom periodu unaprijediti postupak i kvalitet prikupljanja i ažuriranja podataka o uzrocima saobraćajnih nezgoda i faktorima koji doprinose nastanku saobraćajnih nezgoda.

Porast broja motornih vozila i njihov tehnološki razvoj nije praćen odgovarajućim razvojem putne mreže. Ova neusaglašenost doprinosi povećanju broja saobraćajnih nezgoda.

Praktično se pokazalo da okruženje, a posebno nepovoljni vremenski uslovi, negativan uticaj roditelja na djecu učesnike u saobraćaju, ekonomski standard pojedinaca, prisustvo saputnika i sl., imaju značajan doprinos na bezbjednost saobraćaja.

Poboljšanje bezbjednosti u drumskom saobraćaju je veoma kompleksan izazov kako na nacionalnom tako i na regionalnom i globalnom nivou. Rješenje ovog izuzetno složenog problema je u multisektorskom, multitematskom i multidisciplinarnom pristupu uz angažovanje svih segmenta društva.

Bezbjednost saobraćaja na putevima je od najveće važnosti za Crnu Goru. U tom smislu, neophodno je ulagati dodatne napore za uspostavljanje većeg stepena kulture bezbjednosti saobraćaja na putevima. Osim toga, bezbjednost saobraćaja na putevima je važna i sa aspekta ispunjavanja obaveza iz pregovora sa EU u okviru Poglavlja 14 „Saobraćajna politika“.

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2019-2020, u okviru Poglavlja 14 „Saobraćajna politika“ u dijelu Drumskog saobraćaja predviđena je obaveza donošenja Strategije poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju (2020-2024) sa Akcionim planom za 2020. godinu.

Kako bismo adekvatno adresirali ovu oblast, sagledali smo stanje u strateškom okviru Crne Gore, nastojeći da poštujemo princip ekonomičnosti i racionalnog planiranja (član 12 Uredbe o načinu i postupku izrade, uskladjivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata). Kako u sistemu planiranja već postoji Strategija razvoja saobraćaja 2019-2035., koja u ukupnom smislu postavlja okvir za bezbjednost u drumskom saobraćaju, opredijelili smo se da detaljne i konkretne mjere i aktivnosti za ovu oblast, a imajući u vidu specifičnu nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, adresiramo kroz program, kao trogodišnji strateški dokument koji akcenat stavlja na implementaciju u kraćem roku.¹

Zbog velike važnosti pitanja bezbjednosti saobraćaja, kao jednom od strateških i prioritarnih oblasti sprovođenja politike Vlade Crne Gore kroz različite segmente, Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore pristupilo je izradi Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za period 2020-2022. godina s Akcionim planom 2020-2022. godina (u daljem tekstu: Program).

Program je dokument koji u svim segmentima definiše aktivnosti za poboljšanje bezbjednosti u drumskom saobraćaju, a direktno je vezan za Strategiju razvoja saobraćaja 2019-2035 u dijelu unapređenja pravnog okvira, čije donošenje predviđa primjenu evropskih standarda, kroz dio koji se odnosi na unapređenje putne infrastrukture kao i kroz sprovođenje kampanja s ciljem podizanja svijesti učesnika o bezbjednom ponašanju u saobraćaju.

¹ Program kao strateški dokument ima obavezna poglavlja i to:

1 | Uvod

2 | Opis stanja koje zahtijeva rješavanje

3 | Operativni ciljevi i prateći indikatori učinka

4 | Aktivnosti za sprovođenje operativnih ciljeva

5 | Opis aktivnosti nadležnih organa i tijela za praćenje sprovođenja programa

6 | Način izvještavanja i evaluacije

7 | Informacija za javnost o ciljevima i očekivanim učincima programa u skladu s Komunikacionom strategijom Vlade Crne Gore.

Program je usklađen sa Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata Vlade Crne Gore i pratećom Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.

U izradi ovog strateškog dokumenta učestvovali su relevantni predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Ministarstva zdravlja, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva prosvjete, Uprave za saobraćaj, jedinice lokalne samouprave, predstavnici NVO sektora, Privredne komore, Agencije za nadzor osiguranja, Udruženja prevoznika, iz čega proizilazi da se bezbjednost saobraćaja na putevima planira kao horizontalni aspekt i da svi relevantni akteri rade zajedno na koordinisan i efikasan način.

1.1.Sistem upravljanja bezbjednošću saobraćaja

1.1.1. Institucionalni okvir

Poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi shodno Zakonu o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", broj 78/18) i Uredbi o organizaciji i načinu rada organa državne uprave ("Službeni list Crne Gore", broj 87/18 i 2/19), kao i organi lokalne samouprave, ustanove i pravna lica, kao javna ovlašćenja kada su im ti poslovi prenijeti odnosno povjereni.

U sistemu bezbjednosti drumskog saobraćaja učestvuju državni organi i institucije koji planiraju, upravljaju, usklađuju i ostvaruju mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti, a posebno:

Ministarstvo unutrašnjih poslova koje, pored ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na: analitičko praćenje stanja i strateško planiranje u oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima; instruktivno djelovanje za sprovođenje strategija i politike u ovoj oblasti; nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada policije, procedura, stručnosti i efikasnosti obavljanja policijskih poslova; evidenciju vozila i vozača; proizvodnju, promet i prevoz eksplozivnih materija; promet, prevoz i uskladištenje zapaljivih tečnosti i gasova; prevoz nezapaljivih opasnih tečnosti i gasova, prevoz eksploziva; utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama;

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva koje, pored ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na: drumski saobraćaj, sigurnost i bezbjednost drumskog saobraćaja; provjeru ispravnosti puteva vrši državna inspekcija za puteve, koja je u nadležnosti Ministarstva saobraćaja;

Ministarstvo prosvjete koje, pored ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na: kreiranje, uspostavljanje i razvoj obrazovno-vaspitnog sistema u kojem su implementirani predmeti koji obrađuju segmente bezbjednosti saobraćaja; uslove za osnivanje, rad i licenciranje ustanova u oblasti obrazovanja, a naročito u oblasti rada auto škola; pripremu predloga propisa iz oblasti prosvjete;

Ministarstvo zdravlja koje, pored ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na strateško planiranje sistema zdravstvene zaštite i sistema zdravstvenog osiguranja, a naročito u pogledu pružanja usluga hitne medicinske pomoći učesnicima saobraćajnih nezgoda i postupka izdavanja ljekarskih uvjerenja vozačima, kao i kroz permanentan rad na edukaciji osoblja u cilju postizanja efikasnijeg odgovora relevantnih zdravstvenih službi u cilju smanjenja nastalih posljedica u saobraćajnim nezgodama. Zavod za hitnu medicinsku pomoć, urgentni centri i relevantna odjeljenja u opštim i specijalnim bolnicama i Kliničkom centru Crne Gore imaju u tom slučaju ključnu ulogu, obezbijediti efikasnu medicinsku zaštitu, pružanjem osnovnog paketa hitne medicinske pomoći i hospitalnu medicinsku zaštitu u cilju smanjenja posljedica nastalih saobraćajnom nezgodom, spašavanjem života, smanjenjem invaliditeta i dužine hospitalizacije, posttraumatskog oporavaka i poboljšanjem kvaliteta i godina života. Povrede nastale u saobraćajnim nezgodama, pored uzrokovanja gubitka velikog broja ljudskih života, invaliditeta i patnje, takodje predstavljaju veliko opterećenje za budžet države i pojedinca.

Uloga sektora zdravstva je da, pored pružanja adekvatne zdravstvene zaštite nastardalim licima, obezbijedi:

- Podatke o povredama u skladu sa standardima izvještavanja relevantnim institucijama na nacionalnom i internacionalnom nivou;
- Prepoznavanje i djelovanje na prioritete i ciljne grupe prepoznate kao relevantne za bezbjednost u saobraćaju, sprovođenjem efikasnih mjera i aktivnosti;
- Sprovođenje preventivnih aktivnosti, evaluacije i monitoringa preduzetih mjera i aktivnosti;
- Obezbjedjivanje postavke sistema usluga, koja omogućava izračunavanje ukupnih primarnih i sekundarnih troškova koje zdravstveni sistem Crne Gore generiše tokom pružanja zdravstvene zaštite građanima koji se liječe ili su u fazi rehabilitacije od posljedica izazvanih saobraćajnim nezgodama.

Uprava policije koja, između ostalog, vrši poslove koji se odnose na; zaštitu bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava; zaštitu imovine; sprječavanje vršenja i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja; pronalaženje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim organima; održavanje javnog reda i mira; obezbjeđivanje javnih okupljanja građana visokog bezbjednosnog rizika; obezbjeđivanje određenih ličnosti, objekata i prostora; inspekcijski nadzor i kontrolu bezbjednosti u saobraćaju; nadzor i kontrolu bezbjednosti saobraćaja na putevima, provjeru ispunjenosti uslova za rad stanica za tehnički pregled vozila i poslove

kontrole zakonitosti rada stanica za tehnički pregled vozila, graničnu kontrolu; obezbjeđivanje uslova za izvršenje zadržavanja lica i druge poslove propisane zakonom, kao što su izrada analiza, elaborata, studija i praćenje određenih bezbjednosnih pitanja;

Uprava za saobraćaj koja, pored ostalog, vrši poslove koji se odnose na: upravljanje, razvoj, gradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu državnih puteva; tehničku inspekciju puteva kroz nadzor izgradnje, rekonstrukcije i održavanje puteva; održavanje puteva iz nadležnosti Uprave za saobraćaj;

Jedinice lokalne samouprave koje, pored ostalog, uređuju saobraćaj u okviru svoje nadležnosti: određuje puteve sa pravom prvenstva prolaza; puteve sa jednosmjernim i dvosmjernim saobraćajem; postavljanje horizontalne, vertikalne i svjetlosne signalizacije; ograničenje brzine kretanja vozila; prostor za kretanje pješaka, bicikala, bicikala sa motorom, zaprežnih vozila i prostor za gonjenje i vođenje stoke; prostor za parkiranje vozila; pješačke zone, bezbjedne pravce za kretanje učesnika i posebne tehničke mjere za bezbjednost pješaka u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta i slično;

Agencija za nadzor osiguranja vrši nadzor nad radom osiguravajućih društava u Crnoj Gori.

1.1.2. Pravni okvir bezbjednosti saobraćaja

- Ustav Crne Gore ("Sl. list CG", br. 1/2007 i 38/13);
- Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Sl. list CG", br. 33/2012, 58/2014 i 14/2017);
- Zakon o putevima ("Sl. list RCG", br. 42/2004 i "Sl. list CG", br. 21/2009, 54/2009, 40/2010, 36/2011, 40/2011, 92/2017);
- Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 71/2017);
- Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. list RCG", br. 53/09 i „Sl. list CG“, br. 36/13);
- Zakon o prevozu opasnih materija ("Sl. list CG", br. 33/2014 i 13/2018);
- Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju ("Sl. list CG", br. 44/12);
- Zakon o obrazovanju odraslih ("Sl. list CG", br. 20/2011 i 47/2017);
- Zakon o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu ("Sl. list CG", br. 75/2010, 40/2011 i 17/2019);
- Krivični zakonik Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 70/2003, 13/2004, 47/2006 i "Sl. list CG", br. 40/2008, 25/2010, 32/2011, 64/2011, 40/2013, 56/2013, 14/2015, 42/2015, 58/2015, 44/2017, 49/2018);
- Zakon o krivičnom postupku ("Sl. list CG", br. 57/2009, 49/2010, 47/2014, 2/2015, 35/2015, 58/2015 i 8/2018);

- Zakon o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica ("Sl.list RCG", br. 28/2004, 37/2004 i „Sl.list CG“, br. 86/09);
- Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju ("Sl.list RCG“, br. 64/2002, 31/2005, 49/2007, i "Sl. list CG", br. 4/2008, 21/2009, 45/2010, 40/2011, 45/2011,36/2013, 39/2013, 44/2013, 47/2017);
- Zakonom o prekršajima („ Sl. list CG“, br.1/2011, 6/2011, 39/2011, 32/2014, 43/2017 i 51/2017) i odlukama jedinica lokalne samouprave.

1.1.3.Strateški okvir bezbjednosti saobraćaja

Medjunarodna strateška dokumenta na kojima se Program bazira :

Evropska unija je u skladu sa **Akcionim planom Ujedinjenih nacija, Dekade akcije za poboljšanje bezbjednosti na putevima 2011-2020 (Decade of Action 2011-2020)**² donijela sljedeća dokumenta, relevantna za poboljšanje bezbjednosti u drumskom saobraćaju:

- **White Paper For Safe Roads in 2050**³ (**Bijela knjiga za bezbjednost na putevima do 2050. godine**) i ovim dokumentom planiran je dugoročni cilj - nulta stopa smrtnosti u saobraćajnim nezgodama do 2050.godine;
- **Road Safety Priorities for the EU 2020-2030 Briefing for the European Parliamentary Elections**⁴ (**BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA** Prioriteti za EU 2020-2030 brifing za evropske parlamentarne izbore), koji je fokusiran, u naznačenom periodu, na razvoj zakonske regulative i povećanja bezbjednosti najugroženijih učesnika u drumskom saobraćaju;

² Decade of Action 2011-2020

³ White Paper For Safe Roads in 2050

⁴ Road Safety Priorities for the EU 2020-2030 Briefing for the European Parliamentary Elections

- Strategic Action Plan on Road Safety ⁵ (Strateški akcioni plan EU za bezbjednost u saobraćaju), koji definiše planove aktuelne Evropske komisije u navedenoj oblasti.

Nacionalna strateška dokumenta na kojima se Program bazira:

- **Srednjoročni program rada Vlade Crne Gore (2018-2020)**, koji u okviru **Prioriteta 2: Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja**, definiše cilj - Jačanje sistema nacionalne bezbjednosti i odbrane i ključnu obavezu 10.3. - Poboljšaćemo bezbjednost u drumskom saobraćaju kroz permanentne kontrole, nadzor, tehničko opremanje, podizanje svijesti učesnika u saobraćaju, posebno mladih;
- **Nacionalna Strategija održivog razvoja do 2030. godine**, u oblasti saobraćaja, definiše, da jedan od prioriteta u ukupnom razvoju saobraćajnog sistema u Crnoj Gori jeste poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti u svim vidovima saobraćaja u cilju očuvanja ljudskih života i imovine. Taj cilj zahtijeva redovno održavanje postojeće infrastrukture, investicije u nove saobraćajne kapacitete uz poštovanje standarda bezbjednosti i sigurnosti, jačanje administrativnih kapaciteta, kontrolu, nadzor saobraćaja primjenom mjerila koja su usaglašena sa metrološkim propisima (npr. radari i etilometri), kao i obuke i javne kampanje;
- **Pravci razvoja Crne Gore 2018-2021.**, u okviru **glavnih ciljeva vezanih za održivi rast, saobraćaj predstavlja jedan od ciljeva, u čijem fokusu je povećanje bezbjednosti saobraćaja.**
Program prati ciljeve iz naprijed navedenih strateških dokumenata i definiše aktivnosti za njihovu realizaciju.

Osim naprijed navedenih strateških dokumenata ovaj program je povezan i sa drugim strateškim dokumentima:

- **Strategijom razvoja saobraćaja Crne Gore u periodu 2019-2035.**, koja utvrđuje stanje u oblastima transporta, definiše infrastrukturne, organizacione i operativne ciljeve razvoja transportnog sistema, koji se realizuju kroz oročene i dugoročne planove implementacije. Ova Strategija u ukupnom smislu postavlja okvir za bezbjednost u saobraćaju i tretira ovu oblast u značajnom njenom dijelu.

⁵ Strategic Action Plan on Road Safety

- **Strategijom poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju 2010-2019.godine**, koju je Vlada Crne Gore donijela u decembru 2009. godine, u namjeri poboljšanja stanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju, a kao polazna osnova korišćeni su podaci o saobraćajnim nezgodama i njihovim posljedicama iz prethodnih 10 godina.

Program predstavlja kontinuitet Strategije poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za 2010-2019. godina, uz niz aktivnosti koji će doprinijeti razvijanju funkcionalnog saobraćajnog sistema koji treba da obezbijedi očekivani kvalitet, uz stalno smanjenje, kako broja saobraćajnih nezgoda, tako i broja poginulih i povrijeđenih učesnika u drumskom saobraćaju.

Svrha Programa jeste upoznavanje sa stanjem bezbjednosti saobraćaja i definisanjem željenog stanja bezbjednosti saobraćaja kao i planiranje upravljačkih mjera i aktivnosti kojima će se postojeće stanje približiti željenom.

Ovim programom definiše se razvoj i funkcionisanje sistema bezbjednosti drumskog saobraćaja u Crnoj Gori i izraz je njenog opredjeljenja da bude dio regionalnih i globalnih sistema bezbjednosti u ovoj oblasti. Crna Gora je, kao potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i Crne Gore i donošenjem Zakona o ratifikaciji ovog sporazuma, potvrdila državno opredjeljenje da preduzme sve potrebne mjere i aktivnosti za njenu integraciju u evropske, evroatlanske i druge međunarodne strukture.

Programom su planirane aktivnosti neophodne za postizanje postavljenih ciljeva, nosioci aktivnosti, rokovi realizacije, izvori finansiranja aktivnosti i indikatori uspješnosti realizacije aktivnosti.

Imajući u vidu činjenicu, da od stepena bezbjednosti saobraćaja zavisi kvalitet života svih građana, neophodno je dodatno angažovanje svih subjekata društva, u cilju stvaranja uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja, pogotovo imajući u vidu da sa istekom 2019. godine ističe i period na koji je bila oročena važeća Strategija poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za 2010-2019.godina.

1.2.Vizija i misija Programa

1.2.1.Vizija Programa

Ovaj program definiše primjenu takozvanog „Sigurnog sistemskog pristupa“ izvedenog iz najboljih evropskih praksi kojim će se stvoriti uslovi za bezbjedno odvijanje saobraćaja i maksimalno smanjiti rizici za sve učesnike u saobraćaju, posebno imajući u vidu dugoročni cilj Evropske unije o nultoj stopi smrtnosti u drumskom saobraćaju do 2050. godine („Vision Zero“ – vizija saobraćajnog sistema u kojem niko nije smrtno stradao ili teško povrijeđen).

Sistem bezbjednosti drumskog saobraćaja treba da bude razvijan tako da:

- obezbjeđuje siguran, bezbjedan i efikasan saobraćaj;
- bude ekološki prihvatljiv i minimizira štetne uticaje na životnu sredinu;
- bude usklađen sa standardima Evropske unije.

1.2.2. Misija Programa je da:

- omogućiti uslove za održivi razvoj saobraćaja i društva u kojem će svi građani, a posebno grupe i pojedinci koji se smatraju rizičnim grupama, kao učesnici u saobraćaju, biti dio bezbjednog saobraćaja, života i svakodnevnog posla;
- uspostavi efikasan sistem bezbjednosti drumskog saobraćaja koji će uključivati sve državne organe, organe državne uprave i lokalne samouprave;
- proširi sistem odgovornosti za saobraćajne nezgode sa isključivo direktno uključenih učesnika u saobraćajnim nezgodama, na sve subjekte koji mogu doprinijeti smanjenju rizika od saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica.

2. Opis stanja koje zahtijeva rješavanje iz nadležnosti:

- **Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, odnosi se saobraćajne nezgode i njihove posljedice a na osnovu analitičkih podataka;**
- **Ministarstva saobraćaja i pomorstva, odnosi se na put i putnu infrastrukturu, prevoz putnika i tereta i homologacije motornih vozila;**
- **Ministarstva prosvjete, odnosi se na rad auto-škola i polaganje vozačkog ispita;**
- **Ministarstva zdravlja, odnosi se na izdavanje ljekarskih uvjerenja za vozače i instruktore vožnje kao i rad Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u dijelu postupanja po prijavi o nastanku saobraćajne nezgode, kao i pružanju usluga/servisa zdravstvenih ustanova stradalim u saobraćajnim nezgodama;**
- **Uprave za saobraćaj, odnosi se na put i putnu infrastrukturu;**
- **Jedinica lokalne samouprave, odnosi se na izgradnju, rekonstrukciju, održavanje lokalnih puteva i regulaciju saobraćaja;**

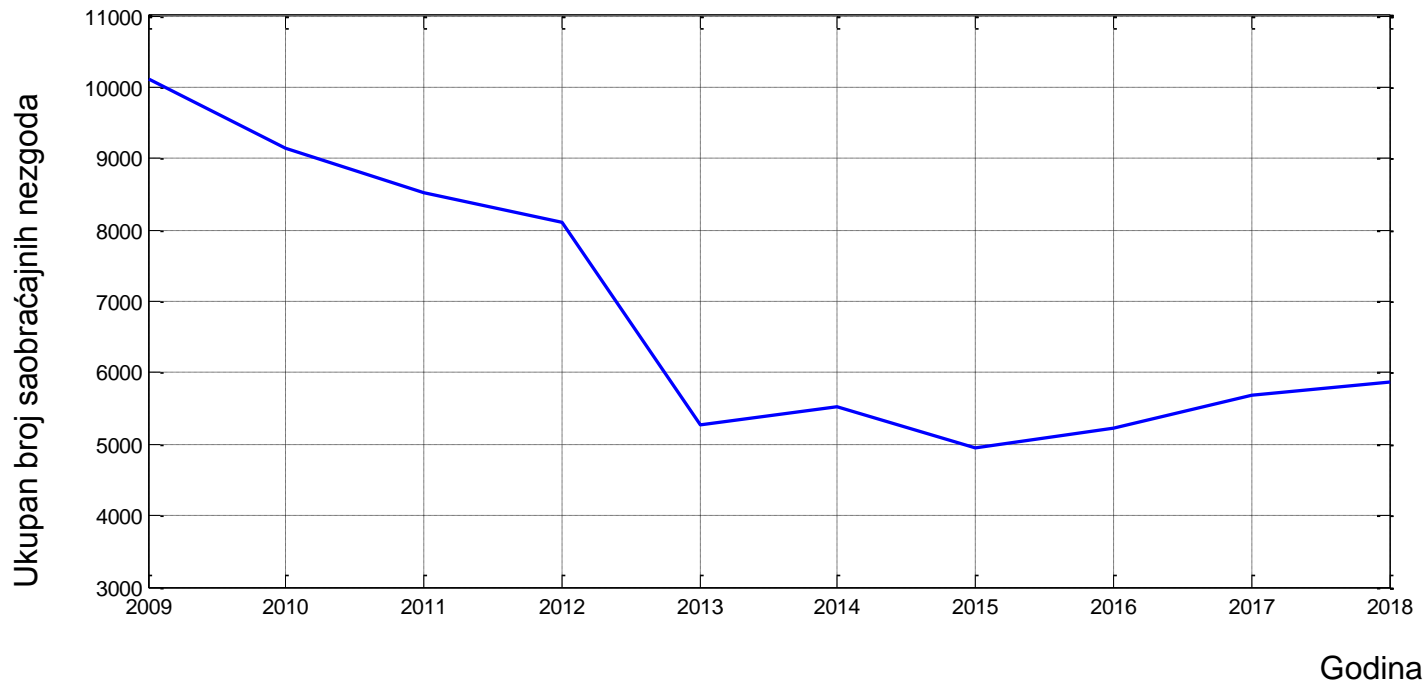
- Agencija za nadzor osiguranja vrši nadzor nad radom osiguravajućih društava u Crnoj Gori;
- NVO „Nacionalni biro osiguravača Crne Gore“, koji zastupa interese svih osiguravajućih društava koja posluju na teritoriji Crne Gore

2.1 Analiza stanja

2.1.1 Saobraćajne nezgode i njihove posljedice

Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima propisano je da je saobraćajna nezgoda događaj na putu u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojoj je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo, ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je izazvana materijalna šteta.

Na osnovu uporedne analize podataka o saobraćajnim nezgodama, njihovim uzrocima, posljedicama i drugim karakteristikama za prethodnih 10 godina (2009-2019), (slika 1), evidentno je da je u periodu od 2009. godine, kada je evidentirano ukupno 10.112 saobraćajnih nezgoda, zabilježen konstantan pad broja saobraćajnih nezgoda, do početka 2014. godine, od kada imamo blagu varijaciju broja saobraćajnih nezgoda čiji broj se kreće od 4.944 saobraćajne nezgode, koliko je evidentirano 2015.godine, do 5.872 saobraćajne nezgode, koliko je evidentirano tokom prethodne 2018.godine. Takođe, može se zaključiti da je u periodu od početka 2015. godine do kraja 2018. godine, konstantan rast broja saobraćajnih nezgoda i to sa 4.944 (2015.god) na 5.872 (2018.god). Realizacijom mjera iz akcionih planova koji su pratili Strategiju poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju (2010-2019.) podignut je nivo bezbjednosti učesnika u saobraćaju na značajan nivo, što pokazuju statistički podaci i grafikoni u okviru teksta ovog Programa. Određeni broj nerealizovanih aktivnosti i mjera iz ovih dokumenata je kroz dorađeni modifikovani oblik uvršten u ovaj Program kao dio novih aktivnosti i kao dio aktivnosti koje se kontinuirano realizuju.

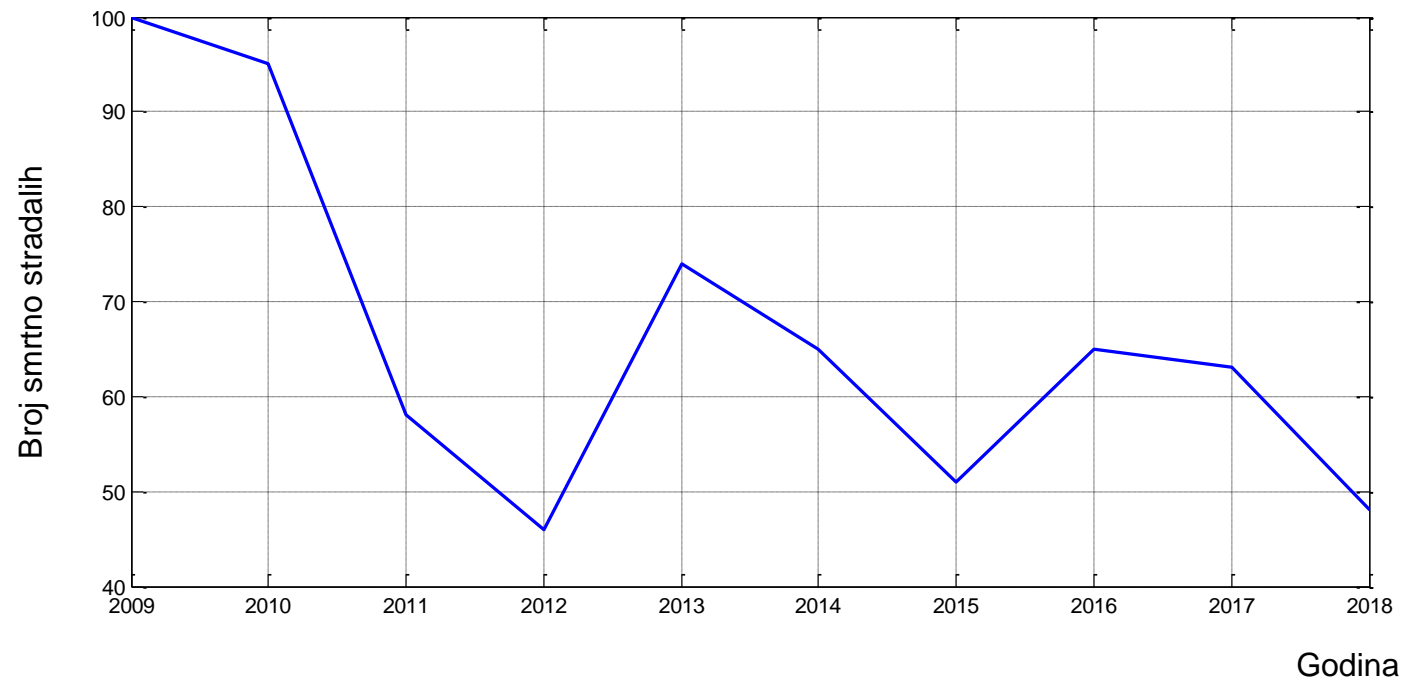
Slika 1.

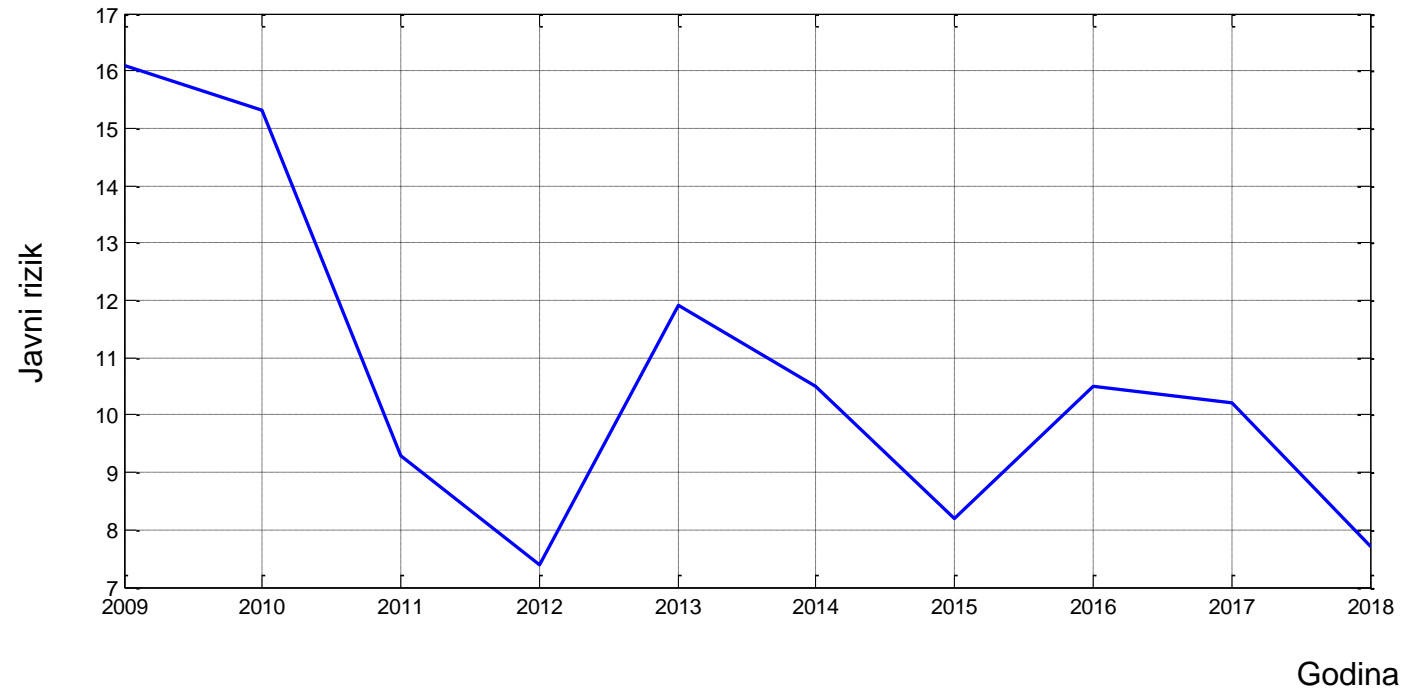
Tokom 2012.godine, sa stupanjem na snagu važećeg Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, uvedena je kao novina, mogućnost popunjavanja Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi sa manjom materijalnom štetom, između učesnika saobraćajne nezgode bez prisustva policije, što je i uticalo na smanjenje broja evidentiranih saobraćajnih nezgoda sa manjom materijalnom štetom, od strane policije.

Analizom broja saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima može se zaključiti da broj saobraćajnih nezgoda sa najtežim posljedicama je u padu od 2009.godine do 2013.godine i to sa 87 na 42 saobraćajne nezgode, koliko je evidentirano tokom 2012.godine. Od 2013.godine, broj ovih saobraćajnih nezgoda se kreće u rasponu od 45 do 56.

U periodu od 2009.godine do 2018.godine, poginulo je ukupno 665 učesnika u saobraćaju. Najveći broj smrtno stradalih lica evidentiran je tokom 2009. i 2010.godine, kada je evidentirano 100, odnosno 95 smrtno stradalih lica. Tokom prethodne 2018.godine, na crnogorskim putevima smrtno je stradalo 48 učesnika. Od 2012.godine do 2018.godine, broj poginulih u saobraćajnim nezgodama varira od 46 (2012.god), do 74 (2013.god), kada je u samo jednoj saobraćajnoj nezgodi život izgubilo 18 putnika (stranih državljana). Kada izuzmemo 2013.godinu, broj smrtno stradalih lica u Crnoj Gori se kreće u rasponu od 46 do 65.

Na slici 2. dat je broj smrtno stradalih u saobraćajnim nezgodama na 100.000 stanovnika (javni rizik) u Crnoj Gori.

Slika 2.

Kada su u pitanju povrijeđena lica, može se zaključiti da su, u prethodnih 10 godina, ukupno povrijeđena 21.763 učesnika u saobraćaju, odnosno 17.629 učesnika je zadobilo lakše tjelesne povrede, dok su 4.134 lica zadobila teže povrede. Broj teže povrijeđenih lica je bio u konstantnom padu od 2009.godine (497) do 2012.godine (321), dok od 2013.godine, broj teško povrijeđenih lica varira od 350 (2014.god), do 421 (2018.god). Zabrinjavajući podatak je da broj teško povrijeđenih lica konstantno raste od 2014.godine.

Statistički podaci o saobraćajnim nezgodama i njihovim posljedicama za period od 10 godina prikazani su u tabeli broj 1.

Tabela br. 1

Saobraćajne nezgode i njihove posledice	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	UKUPNO
Ukupno SN	5872	5678	5229	4944	5531	5264	8103	8519	9138	10112	68390
SN sa materijalnom štetom	4017	3847	3531	3390	4197	3998	6886	7068	7618	8394	52946
SN sa nastradalim licima	1855	1831	1698	1554	1334	1266	1217	1451	1520	1718	15444
SN sa poginulim licima	24	37	27	27	36	28	21	33	54	52	339
SN sa poginulim i povrijeđenim licima	21	18	29	18	20	22	21	19	26	35	229
SN sa povrijeđenim licima	1810	1776	1642	1509	1278	1216	1175	1399	1440	1631	14876
Ukupno poginulo lica	48	63	65	51	65	74	46	58	95	100	665
Poginulo vozača	24	26	29	23	24	19	16	26	35	40	262
Poginulo saputnika	12	14	19	15	19	32	17	14	24	32	198
Poginulo biciklista	0	2	1	2	3	1	2	1	1	8	21
Poginulo motociklista	4	14	7	3	7	7	5	6	11	4	68
Poginulo pješaka	8	7	9	8	12	15	6	11	24	16	116
Ukupno povrijeđeno lica	2563	2648	2358	2173	1835	1812	1722	2075	2099	2478	21763
Lakše povrijeđeno lica	2142	2183	1900	1766	1485	1452	1401	1668	1651	1981	17629
Teže povrijeđeno lica	421	465	458	407	350	360	321	407	448	497	4134

Ukupno izvršeno uviđaja	5804	5467	5036	4776	5362	5031	7768	8194	8761	9638	65837
Izvršeno samostalno uviđaja	5680	5301	4909	4666	5234	4917	7660	7990	8557	9339	64253
Izvršeno uviđaja sa istražnim sudijom	124	166	127	110	128	114	108	204	204	299	1584

2.1.2 Put i putna infrastruktura, prevoz putnika i tereta i homologacija motornih vozila

U okviru svoje nadležnosti **Ministarstvo saobraćaja i pomorstva** pored željezničkog, vazdušnog i vodenog saobraćaja, uređuje, prati i sprovodi aktivnosti iz dijela koji se odnosi na putnu infrastrukturu, prevoz putnika i tereta i homologacije motornih vozila. Adekvatnim reagovanjem na polju bezbjednosti saobraćaja, može se kontrolisano, dolaziti do adekvatnog i u mjeri prihvatljivog stanja sistema bezbjednosti saobraćaja. **Stoga, će se i prijedlozi za povećanje bezbjednosti saobraćaja na putevima, iz okvira Ministarstva saobraćaja i pomorstva odnositi na putnu infrastrukturu, prevoz putnika i tereta i homologacije motornih vozila.**

Zakonom o radnom vremenu, pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu. propisano uvođenje sistema digitalnih tahografa u Crnoj Gori, odnosno odredbama Zakona definisana su prava i obaveze prevoznika i drugih pravnih subjekata bitnih za implementaciju sistema digitalnih tahografa. Takođe, Zakonom su propisana i pravila rada vozača na osnovu kojih se postiže jedinstvena primjena socijalnih propisa u prevozu u drumskom saobraćaju, čime se uspostavlja zdrava konkurencija između preduzeća koja se bave prevozom u drumskom saobraćaju, socijalna zaštita zaposlenih u sektoru transporta, kao i značajno unapređenje bezbjednosti drumskog saobraćaja. Na osnovu podataka Evropske komisije 20% saobraćajnih nezgoda, u kojima učestvuju komercijalna vozila, izazvano je umorom vozača; 50% vozača zaspi u toku vožnje na dugim relacijama; 10 puta su izraženije saobraćajne nezgode u noćnim satima, (kritičan period između 02.00 i 05.00 sati); 63% vozača koji su koristili odmor četiri ili više dana van kuće, zaspe u toku vožnje za volanom. Stoga, daljim usklađivanjem tj. implementacijom EU legislative u nacionalni pravni sistem postiže se veći nivo uskladenosti a sa aspekta bezbjednosti daje se osnov za uspostavljanje sistema kontrole radnog vremena, odmora, kontrola analognih i digitalnih tahografa i dr.

Ukupna dužina puteva u Crnoj Gori je oko 7.830 km, od kojih 878.3 km čine magistralni putevi, 921.8 km regionalni putevi, ostatak su lokalni putevi.

Od ukupne putne mreže oko 5.430 km je put sa savremenim kolovozom, oko 1680 km put sa kamenim zastorom i oko 720 km zemljani put.

Nadalje, u cilju sprovođenja reformskih mjera koje se odnose na inspekciju bezbjednosti saobraćaja na putevima (RSI) i reviziju bezbjednosti saobraćaja na putevima (RSA) obezbijedena je Tehnička podrška Evropske komisije za povezivanje Zapadnog Balkana - ConnectA.

U pogledu sprovođenja inspekcije bezbjednosti saobraćaja na putevima (RSI), ConnectA konsultanti su u periodu od 3. do 7. oktobra 2017. godine sprovedli inspekciju bezbjednosti saobraćaja na definisanoj putnoj dionici Podgorica - Mioska. U cilju poboljšanja bezbjednosti saobraćaja, na osnovu pregleda pomenute dionice na određenim djelovima potrebno je poboljšati horizontalnu i vertikalnu signalizaciju, sanirati habajući sloj puta, ukloniti opasne objekte, proširiti saobraćajne trake, poboljšati preglednost na putu, poboljšati tehničke standarde tunela, poboljšati bezbjednost na raskrsnicama sa odgovarajućom horizontalnom i vertikalnom signalizacijom.

U pogledu sprovođenja revizije bezbjednosti saobraćaja na putevima (RSA) u skladu sa Direktivom EU 2008/96 na projektima na Sveobuhvatnoj i Glavnoj putnoj mreži, Connecta RSA tim sproveo je RSA na projektima na putnom pravcu M-2 Kolašin (Crkvine) - Mojkovac - Bijelo polje (Ribarevine). U cilju poboljšanja bezbjednosti saobraćaja, na osnovu pregleda pomenute dionice donešeni su zaključci da je potrebno unaprijediti tehničke standarde (saniranje oštih krivina, prilaznih puteva i raskrsnica, uklanjanje opasnih objekata, poboljšanje horizontalne i vertikalne signalizacije, održavanje putnog pojasa i dr.).

Trenutno se sprovodi projekat Procjena bezbjednosti saobraćaja na putevima tj. snimanja državnih puteva i mapiranja mjesta saobraćajnih nezgoda. Radi se o projektu koji se finansira iz pristupnih fondova IPA gdje će se snimiti 1900 km putne mreže u Crnoj Gori po iRAP proceduri. Projekat će za rezultat, između ostalog, imati mapiranje i obilježavanje rizičnih dionica, te investicione planove za 15 kritičnih dionica.

2.1.3 Rad auto škola i polaganje vozačkog ispita

Ministastvo prosvjete primjenjuje Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima (u daljem tekstu: ZOBS), u dijelu koji se odnosi na regulisanje nadležnosti u oblasti osnivanja, rada i polaganja ispita u auto školama. Pored navedenog zakona, primjenjuju se i odredbe Opšeg zakona o obrazovanju i vaspitanju i Zakona o obrazovanju odraslih. Takođe, u radu auto škola se primjenjuju i podzakonski akti kojima se bliže uređuje osnivanje, rad i polaganje vozačkih ispita u auto školama, gdje se vrši obuka odraslih za sticanje znanja i vještina za upravljanje motornim vozilom za različite kategorije.

Osposobljavanje kandidata za vozače obavlja se u auto školi koja ima licencu za rad, koju izdaje organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja. Osposobljavanje kandidata za vozače se obavlja i u stručnim školama u kojima se izučavaju redovni obrazovni programi za zanimanja: tehničar drumskog saobraćaja i vozač motornog vozila. Takođe, Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima utvrđena je nadležnost Ministarstva prosvjete za obrazovanje ispitnih komisija i organizovanje vozačkih ispita. U Crnoj Gori trenutno je fomirano 13 komisija koje su zadužene za polaganje vozačkog ispita u 23 opštine. Svaka komisija godišnje organizuje 16 polaganja, a na kraju 2018. godine, djelatnost obuke za vozača motornog vozila obavljalo je 70 auto škola za različite kategorije motornih vozila. Ukupan broj kandidata koji su prijavili polaganje vozačkog ispita za sve kategorije u Crnoj Gori je 18.783, dok je broj kandidata koji su položili vozački ispit 11.903. ili 63,37%.

Dakle, prioritetni zadatak Ministarstva prosvjete, vezano za ovu oblast, u narednom periodu biće unapređenje pravnog okvira i donošenje podzakonskih akata kako bi se rad auto škola unaprijedio. U cilju unapređenja kvaliteta vozačkog ispita, Ministarstvo prosvjete je u prethodnom periodu radilo na izradi testova za polaganje teorijskog dijela vozačkog ispita, čija se primjena očekuju u zadnjem kvartalu 2019. godine.

Pored toga, u nadležnosti Ministarstva prosvjete je i relicenciranje auto škola. Veliki broj auto škola koje trenutno obavljaju djelatnost obuke za vozača motornih vozila licencu je dobilo prije više od 5 godina. Shodno tome, u narednom periodu, nakon donošenja novog Zakona o bezbjednosti saobraćaja, radiće se na izradi novog Pravilnika o bližim uslovima za osnivanje auto škola, koji predstavlja osnov za relicenciranje postojećih i licenciranje novih auto škola. Ministarstvo prosvjete će sprovoditi obuke, seminare i sastanke sa članovima ispitnih komisija kako bi ih blagovremeno obavještavali o svim promjenama koje se dešavaju u pravnoj regulativi vezanoj za ovu oblast i riješavali probleme sa kojima se susreću u radu ispitnih komisija.

2.1.4 Sistem izdavanja ljekarskih uvjerenja, kontrolni pregledi, vrijeme odgovora u slučajevima saobraćajnih nezgoda

Djelokrug poslova Ministarstva zdravlja, između ostalog, obuhvata nadležnosti i aktivnosti relevantne za pitanje bezbjednosti u drumskom saobraćaju. U skladu sa izvještajem Svjetske zdravstvene organizacije (SZO - WHO), na globalnom nivou evidentiran je trend porasta

smrtno stradalih i povrijeđenih u saobraćajnim nezgodama, 1.35 miliona smrtno stradalih⁶ i 50 miliona povrijeđenih⁷. Saobraćajne nezgode su u svijetu evidentirane kao broj jedan uzrok smrtnosti populacije od 5 do 29 godina starosti. Istraživanja pokazuju da uzrok najvećeg broja saobraćajnih nezgoda na globalnom i nacionalnom nivou je ljudski faktor i neprilagodjena brzina. Impozantan je podatak SZO da 5% redukcije brzine može doprinijeti 30% smanjenju fatalnih ishoda saobraćajnih nezgoda⁸. Sigurno zdravlje vozača, u znatnoj mjeri doprinosi bezbjednijem ambijentu u saobraćaju.

Crna Gora je u skladu sa implementacijom globalnog programa prevencije povreda i nasilja, u koordinaciji SZO i Ministarstva zdravlja u saradnji sa relevantnim ministarstvima, ustanovama/institucijama izradila četiri izvještaja o stanju bezbjednosti na putevima za Crnu Goru, 2008., 2009., 2010. i četvrti 2011. godine, koji su sastavni dio Globalnih izvještaja o stanju bezbjednosti na putevima, prvih zvanično publikovanih dokumenata u svijetu iz ove oblasti koji u tom obimu objedinjuju podatke iz različitih oblasti relevantnih za bezbjednost u saobraćaju. Informacije se odnose na usvojena strateška dokumenta, zakonsku regulativu, efikasnost prehospitalne i hospitalne zdravstveno zaštite, statistiku o smrtno stradalim i povrijeđenim u saobraćaju, definiciji smrtno stradalih, lakših i teže povrijeđenih, postavci sistema evidencija i izvještavanja, preduzetim mjerama, programima i aktivnostima usmjerenih na bezbjednost u saobraćaju.

Za izradu Globalnih izvještaja primijenjena je jedinstvena metodologija Svjetske zdravstvene organizacije, koja podržava istraživačke aktivnosti usmjerene na analizu implementiranih strateških dokumenata iz oblasti prevencije povreda i nasilja, u ovom slučaju sa akcentom na bezbjednost u saobraćaju, usmjerenih na identifikaciju nedostataka u implementaciji i postavci zakonske regulative u cilju unapređenja situacije i brže identifikacije potrebnih mjera i aktivnosti i postavke sistema za njihovo efikasno sprovođenje u cilju smanjenja broja smrtno stradalih i povrijeđenih lica u saobraćaju.

Ujedinjene nacije u saradnji sa vladama, internacionalnim organizacijama i fondacijama, univerzitetima i nevladinim sektorom, preduzimaju značajne mjere u cilju unapređenja postojeće situacije i smanjenja gubitaka smrtno stradalih, povrijeđenih i osoba sa trajnim invaliditetom nastalim u saobraćajnim nezgodama. Na globalnom nivou kao jedna od mjera je razvijen Akcioni plan Dekade akcije za poboljšanje bezbjednosti na putevima 2011-2020, sa ciljem smanjenja gubitaka na globalnom nivou.

⁶WHO

⁷White Paper For Safe Roads in 2050 Achieving Zero Work-Related Road Deaths Contribution to the Action Plan for the Decade of Action for Road Safety 2011-2020, Road Safety Task force

⁸ SZO

Svaka zemlja u skladu sa svojom postavkom nacionalnog zakonodavstva treba da identifikuje i reaguje na ključne rizične faktore ponašanja u saobraćaju kao što su brzina, vožnja pod uticajem alkohola ili psihoaktivnih supstanci, upotreba kaciga, pojaseva i sjedišta za djecu, upotrebe mobilnih telefona tokom vožnje, tehničkih uslova postojeće saobraćajne infrastrukture, tehničkih karakteristika prevoznih sredstava, adekvatnog sistema izdavanja ljekarskih uvjerenja za vozače i vozačkih dozvola kao i sistema obuke za vozače.

Najefikasnije rješenje za trenutno stanje bezbjednosti drumskog saobraćaja u Crnoj Gori, je jačanje preventivnih mjera koje su najvećim dijelom u nadležnosti sistema zdravstva, ali njihova implementacija zavisi od svih ostalih sektora, od kojih posebno naglašavamo: poslodavce profesionalnih vozača i vozače svih kategorija, jačanju sistemskog pristupa centralizovanom sistemu izdavanja ljekarskih uvjerenja za vozače, unapređenju kontrolnog mehanizma preventivne mjere upućivanja na kontrolne zdravstvene preglede. Takođe, kontinuirana edukacija medicinskog osoblja Zavoda za hitnu medicinsku pomoć i zdravstvenih ustanova pružaoca usluga medicine rada je neophodna.

Potrebno je uspostaviti efikasan sistem evidentiranja i izvještavanja relevantnih podataka kao i omogućiti izračunavanje ukupnih primarnih i sekundarnih troškova izazvanih saobraćajnim nezgodama. Saradnja na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou je ključna u cilju sinhronizovanog reagovanja i postizanja boljih rezultata.

Zavod za hitnu medicinsku pomoć, je u periodu od 01.01.2018. do 31.10. 2018. godine, zbrinuo 1483 povrijedjenih iz saobraćajnih nezgoda.

Vrijeme odgovora u manjim organizacionim jedinicama u kojima postoje bolnice u slučajevima saobraćajnih nezgoda je 7 min. i 27 sec. i u 91% slučajeva je u skladu sa predviđenim kriterijumima za ovaj indikator. Takođe na manjem uzorku vrijeme odgovora van gradske sredine je 13 min., i u 95% slučajeva je u predviđenom vremenu do 30 min.

Zdravstvene ustanove koje su ovlašćene za izdavanje ljekarskih uvjerenja za vozače (17 domova zdravlja i 10 privatnih zdravstvenih ustanova) nijesu za sada umrežene na nacionalnom nivou. Takođe, nije ustanovljena jedinstvena cijena ljekarskih uvjerenja, ali je cjenovnik pojedinačno za svaki dom zdravlja odobrilo Ministarstvo zdravlja.

Ukupan broj izdatih ljekarskih uvjerenja za 2016. i 2017. godinu po navedenim kategorijama prikazan je u tabeli broj 2.

Tabela br.2

God.	Prvi put zdravstveni pregled	Produženje	Periodični zdravstveni pregled	Upućeni na kontrolni zdravstveni pregled	MIŠLJENJA OSPOSOBNOSTI						Ukupno izdatih ljekarskih uvjerenja:
					Sposoban	Sposoban uz upotrebu određenog pomagala	Sposoban uz adaptaciju u vozila	Sposoban uz vremensko ograničenje	Privremeno nesposoban	Trajno nesposoban	
2016	12476	13365	1249	715	20812	2151	11	733	58	59	28368
2017	10111	11523	1097	447	20849	1899	11	734	47	43	23741

3. Operativni ciljevi Programa i prateći indikatori učinka:

3.1. Operativni cilj I: Smanjiti broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama za 10% do kraja 2022.godine, u odnosu na broj smrtno stradalih lica tokom 2018.godine;

Indikator učinka: Smanjen broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama

3.2. Operativni cilj II: Smanjiti broj lica sa teškim tjelesnim povredama zadobijenim u saobraćajnim nezgodama za 5% do kraja 2022.godine, u odnosu na broj lica sa teškim tjelesnim povredama evidentiranih tokom 2018.godine.

Indikator učinka: Smanjen broj lica sa teškim tjelesnim povredama u saobraćajnim nezgodama

3.3. Ključna mjere i opis stanja sa ključnim izazovima:

Ključna mjera I: Unapređenje pravnog okvira u oblasti bezbjednosti u drumskom saobraćaju, u cilju uskladenosti sa Direktivama EU kroz donošenje podzakonskih akata.

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je unaprijediti pravni okvir iz oblasti bezbjednosti puteva, izdavanja licenci i načinu vođenja registra licenci za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme, izdavanja dozvole za vanredni prevoz, minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele preko 500m, biciklističke infrastrukture, radnog vremena i pauza u toku radnog vremena mobilnih radnika, uređaja za evidentiranje u drumskom prevozu-tahografa i rada stanica za tehnički pregled vozila, kontrole tehničke ispravnosti vozila na putu, rada auto škola i izvještavanja prema registru povreda.

Ključna mjera II: Unapređenje sadržaja i kvaliteta podataka u elektronskim evidencijama kroz nadogradnju postojećih rješenja

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je bolje analitičko praćenje saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica, a shodno zaključcima i predlozima iz analiza, bolja postavka službe (raspored patrola na terenu), a u svrhu smanjenje broja saobraćajnih nezgoda kao i ublažavanje posljedica saobraćajnih nezgoda, bolji sistem kontrole izdavanja ljekarskih uvjerenja u svrhu izdavanja vozačkih dozvola, uspostavljanje centralnog elektronskog registra povreda/traumatizama i dr.

Ključna mjera III: Podizanje nivoa bezbjednosti saobraćaja kroz implementaciju Projekta stacionarnih radarskih sistema i realizacija preventivnih aktivnosti

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je smanjiti broj saobraćajnih nezgoda na kritičnim dionicama puteva gdje se inače registruje najveći broj saobraćajnih nezgoda. Potreban je veći stepen bezbjednosti saobraćaja kroz podizanje saobraćajne kulture i svijesti građana o važnosti bezbjednosti saobraćaja.

Ključna mjera IV: Podizanje nivoa bezbjednosti saobraćaja kroz realizaciju obuka, kontrola, izradu novih testova i relicenciranje autoškola

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je povećati broj kontrola u toku dana u pogledu kontrola radnog vremena vozača od strane inspekcije za drumski saobraćaj i Uprave policije, nadograditi znanje inspektora za drumski saobraćaj i pripadnika Uprave policije, kao i mobilnih radnika (vozača) u vezi radnog vremena i pauza u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređjaja za evidentiranje u drumskom prevozu-tahografa, relicencirati auto škole i dr.

Ključna mjera V: Prevencija povreda i unapređenje usluga/servisa sistema zdravstvene zaštite za učesnike u drumskom saobraćaju.

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je unaprijediti sistem izvještavanja ZHMP i drugih zdravstvenih ustanova, uspostaviti centralizovano izvještavanje o izdatim ljekarskim uvjerenjima na nacionalnom nivou, unaprijediti saradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom u oblasti bezbjednosti saobraćaja.

Ključna mjera VI: Obezbeđivanje postavke sistema usluga, koja omogućava izračunavanje ukupnih primarnih i sekundarnih troškova koje zdravstveni sistem Crne Gore generiše tokom pružanja zdravstvene zaštite građanima koji se liječe ili su u fazi rehabilitacije od posledica izazvanih saobraćajnim nezgodama

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je unaprijediti sistem prikupljanja statističkih podataka o primarnim i sekundarnim troškovima nastalim kao posljedica saobraćajnih nezgoda.

Ključna mjera VII: Podizanje nivoa bezbjednosti saobraćaja na putevima po Progamu rekonstrukcije i sanacije kritičnih tačaka i rekonstrukcija više lokacija na magistralnim i regionalnim putevima

Opis stanja sa ključnim izazovima: Potrebno je povećati stepen bezbjednosti svih učesnika u saobraćaju na rekonstruisanim putevima kao i na kritičnim tačkama i smanjiti broj saobraćajnih nezgoda na kritičnim dionicama puteva

4 . Aktivnosti za sprovođenje operativnih ciljeva

Aktivnosti za sprovođenje operativnih ciljeva su detaljno opisane u okviru Akcionog plana za sprovođenje ovog Programa. Sve predviđene aktivnosti definisane u Akcionom planu proizilaze iz gore opisane Analize stanja.

5 . Opis aktivnosti nadležnih organa i tijela za praćenje sprovođenja programa

Svi organi koji su predviđeni kao nosioci aktivnosti koje su definisane Akcionim planom će iste realizovati samostalno ili u saradnji sa drugim nadležnim organima, koji su resorno zaduženi za pojedine oblasti, a koje su opisane u ovim aktivnostima.

Programom poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za period od 2020 - 2022.godine, definisani su ciljevi i aktivnosti neophodne za postizanje postavljenih ciljeva, nosioci aktivnosti, rokovi realizacije, izvori finansiranja aktivnosti i indikatori uspješnosti realizacije aktivnosti. Imajući u vidu činjenicu, da od stepena bezbjednosti saobraćaja zavisi kvalitet života svih građana, neophodno je dodatno angažovanje svih subjekata, u cilju stvaranja uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja, pogotovo imajući u vidu da sa istekom ove kalendarske godine (2019) ističe i period na koji je bila oročena važeća Strategija poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za (2010-2019.godina).

6. Akcioni plan

AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU PROGRAMA POBOLJŠANJA BEZBJEDNOSTI U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU ZA PERIOD 2020-2022. GODINA

Operativni cilj I	Smanjiti broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama za 10% do kraja 2022.godine, u odnosu na broj smrtno stradalih lica tokom 2018.godine		
Indikator učinka a)	početna vrijednost	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Smanjen broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama	Tokom 2018.godine u saobraćajnim nezgodama evidentirano je 48 smrtno stradalih lica	Broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama, na kraju 2021.godine, ne bi trebao biti veći od 46, što predstavlja smanjenje za 2 lica u odnosu na kraj 2018.godine	Broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama, na kraju 2022.godine, ne bi trebao biti veći od 43, što predstavlja smanjenje za 5 lica u odnosu na kraj 2018. godine
Operativni cilj II	Smanjiti broj lica sa teškim tjelesnim povredama zadobijenim u saobraćajnim nezgodama za 5% do kraja 2022.godine, u odnosu na broj lica sa teškim tjelesnim povredama evidentiranih tokom 2018.godine.		
Indikator učinka a)	početna vrijednost	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Smanjen broj lica sa teškim tjelesnim povredama u saobraćajnim nezgodama	Tokom 2018.godine u saobraćajnim nezgodama evidentirano je 421 lice sa teškim tjelesnim povredama	Broj lica sa teškim tjelesnim povredama u saobraćajnim nezgodama, na kraju 2021.godine, ne bi trebao biti veći od 410, što predstavlja smanjenje za 11 lica u odnosu na kraj 2018.godine	Broj lica sa teškim tjelesnim povredama u saobraćajnim nezgodama, na kraju 2022.godine, ne bi trebao biti veći od 400, što predstavlja smanjenje za 21 lice u odnosu na kraj 2018.godine

Ključna mjera I	Unapređenje pravnog okvira u oblasti bezbjednosti u drumskom saobraćaju, u cilju uskladenosti sa Direktivama EU kroz donošenje podzakonskih akata	
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Potrebno je unaprijediti pravni okvir iz oblasti: - bezbjednosti puteva, -izdavanja licenci i načinu vođenja registra licenci za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme, -izdavanja dozvole za vanredni prevoz, -minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele preko 500m -biciklističke infrastrukture, -radnog vremena i pauza u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređaja za evidentiranje u drumskom prevozu-tahografa, -rada stanica za tehnički pregled vozila, -kontrolu tehničke ispravnosti vozila na putu, -rada auto škola i -izvještavanja prema registru povreda.	-Trenutno u Crnoj Gori ne postoje propisi koji uređuju oblast bezbjednosti tunela i biciklističke infrastrukture. -Trenutno nema nijedna ovlaštena radionica za tahografe na teritoriji Crne Gore. Kako su se mijenjale Regulative i Direktive EU kao i novi sistem pametnih tahografa, tako je neophodno uraditi dodatne izmjene i dopune Pravilnika o tehničkim zahtjevima i Pravilnika o radionicama za tahografe. -Nedefinisan broj stanica za tehnički pregled vozila, kao i vršenje tehničkog pregleda vozila na putu. -Postojeća podzakonska akta se moraju uskladiti sa novim ZOBS-om. -Postoji Pravilnik o registru traumatizma, ali treba izvršiti izmjene i dopune istog kako bi se stvorili normativni preduslovi za doradu aplikacije izvještavanja prema registru taumatizama.	-Unificiran- Izradjen katalog i jedinstven pristup u projektovanju i izvođenju radova na putnim objektima. -Uspostavljen sistem ovlašćivanja radionica za tahografe -Unaprijeđena bezbjednost drumskog saobraćaja kroz definisanje načina i postupka tehničkog pregleda vozila na putu, kao i regulisan broj potrebnih stanica za tehnički pregled vozila, što će uticati na kvalitet vršenja tehničkog pregleda vozila i nelojalnu konkurenciju

Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere I	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1. Izrada novog Pravilnika o načinu i postupku izdavanja licenci i načinu vođenja registara licenci za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MSP	I Q 2020	II Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
2. Izrada novog Pravilnika o načinu i postupku izdavanja dozvole za vanredni prevoz	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MSP	I Q 2020	II Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	

3. Izrada Pravilnika o minimalno-bezbjedonosnim uslovima koje moraju da ispunjavaju tuneli čija dužina prelazi 500m	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MSP	I Q 2020	II Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
4. Izrada Pravilnika o biciklističkoj infrastrukturi	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MSP	I Q 2020	II Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
5. Izrada novog Pravilnika o uslovima u pogledu prostora, opreme i alata radionica za tahografe	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MSP	I Q 2020	III Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
6. Izrada Pravilnika o tehničkim i izvođačkim zahtjevima za tahografe, tahografske listiće i memorijske kartice	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MSP	I Q 2020	III Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
7. Izrada Pravilnika o određivanju potrebnog broja stanica za tehnički pregled vozila	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MUP i UP	I Q 2020	II Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
8. Izrada Pravilnika o kontroli tehničke ispravnosti vozila na putu	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MUP i UP	II Q 2020	III Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
9. Izrada Pravilnika o bližim uslovima za osnivanje auto škola u skladu sa	Pravilnik objavljen u Službenom listu CG	MP	IIQ2020	IVQ2020	Nijesu potrebna	

novim ZOBS-om					a sredstva	
10. Izmjena i dopuna postojećeg Pravilnika za registar traumatizama i obrazaca zdravstvenih ustanova u cilju adekvatnijeg izvještavanja prema registru povreda/traumatizama	Izmijenjen i dopunjen Pravilnik za registar traumatizama Uradjena izmjena obrazaca	MZ Institut za javno zdravlje Zdravstvene ustanove	I Q 2020	IV Q 2021	Nijesu potrebna sredstva	
Ključna mjera II	Unapređenje sadržaja i kvaliteta podataka u elektronskim evidencijama kroz nadogradnju postojećih rješenja					
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta				
-Potrebno je bolje analitičko praćenje saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica, a shodno zaključcima i predlozima iz analiza, bolja postavka službe (raspored patrola na terenu), a u svrhu smanjenja broja saobraćajnih nezgoda kao i ublažavanja posljedica saobraćajnih nezgoda, bolji sistem kontrole izdavanja ljekarskih uvjerenja u svrhu izdavanja vozačkih dozvola, uspostavljanje centralnog elektronskog	-Trenutni set podataka o saobraćajnim nezgodama (učesnicima, povredama, vozilima, materijalnoj šteti, itd.), nije usklađen sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti, odnosno metodologija obrade podataka nije usklađena sa metodologijom koju koristi Monstat, odnosno Eurostat. -Ne postoji uspostavljen efikasan centralni elektronski registar	-Veći stepen uskladenosti sa evropskim standardima u ovoj oblasti, nadograđena aplikacija „Saobraćaj“ i puštena u produkciju -Uspostavljen efikasan centralni elektronski registar traumatizama na nacionalnom nivou.				

registra povreda/traumatizama i dr.	traumatizama na nacionalnom nivou. -Informatička podrška postavke sistema izdavanja ljekarskih uvjerenja nije na zadovoljavajućem nivou.	-Unaprijeđena infomatička podrška postavke izdavanja ljekarskih uvjerenja i uspostavljena centralizovana elektronska baza podataka registra povreda na nacionalnom nivou.				
Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere II	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1. Izrada Projektnog zadatka o usklađivanju minimalnog seta podataka o saobraćajnim nezgodama i njihovim posljedicama sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti – CADAS Protokolom.	Izradjen Projektni zadatak	Služba za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora MUP-a Centar za informacionu bezbjednost i obradu podataka UP	I Q 2020	II Q2020	5.000 E	Bužet MUP-a

2. Implementacija Projektnog zadatka o usklađivanju minimalnog seta podataka o saobraćajnim nezgodama	Nadograđena i usklađena evidencija o saobraćajnim nezgodama i njihovim posljedicama sa CADAS Protokolom.	Služba za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora MUP-a Centar za informacionu bezbjednost i obradu podataka UP	III Q 2020	IV Q 2020	5.000 E	Bužet MUP-a
3. Uspostavljanje efikasnog centralnog elektronskog registra povreda/traumatizama, harmonizovanog sa postavkom evidencije i izvještavanja sa sva tri nivoa zdravstvene zaštite	Uspostavljen efikasan centralni elektronski registar traumatizama na nacionalnom nivou	-MZ -Institut za javno zdravlje, -Zavod za HMP, -Zdravstvene ustanove	I Q 2020	IV Q 2022	20.000,00 E	Budžet MZ
4. Elektronski podržan sistem izvještavanja o uradjenim analizama o konzumiranju alkohola i drugih opojnih sredstava iz sistema zdravstva prema uspostavljenom nacionalnom sistemu stalnog prikupljanja podataka o saobraćajnim nezgodama	Automatizovano izvještavanje	MZ, MUP, ZU	I Q 2021	IV Q 2022	25.000,00 E	Budžet MZ
5. Uspostavljanje informatičke podrške sistemu evidentiranja i izdavanja	Uspostavljena informatička podrška sistemu evidentiranja i izdavanja	MZ, MUP, UP, MP, MJU, FZO	I Q 2020	IV Q 2021	60.000,	Budžet MZ

ljekarskih uvjerenja, kontrolnim zdravstvenim pregledima, izdatim privremenim nesposobnostima, revidiranju već izdatih vozačkih dozvola na nacionalnom nivou	ljekarskih uvjerenja, kontrolnim zdravstvenim pregledima, izdatim privremenim nesposobnostima, revidiranju već izdatih vozačkih dozvola na nacionalnom nivou				00 E	
Ključna mjera III	Podizanje nivoa bezbjednosti saobraćaja kroz implementaciju Projekta stacionarnih radarskih sistema i realizacija preventivnih aktivnosti					
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta				
Potrebno je smanjiti broj saobraćajnih nezgoda na kritičnim dionicama puteva gdje se inače registruje najveći broj saobraćajnih nezgoda. Potreban je veći stepen bezbjednosti saobraćaja kroz podizanje saobraćajne kulture i svijesti građana o važnosti bezbjednosti saobraćaja.	Trenutno u Crnoj Gori nema instaliranih stacionarnih radarskih sistema. Relativno nizak stepen saobraćajne kulture i svijesti građana o važnosti bezbjednosti drumskog saobraćaja u svakodnevnom životu.	Instalirani stacionarni radarski sistemi shodno projektu, čijom upotrebom će se smanjiti broj saobraćajnih nezgoda na kritičnim dionicama puteva Bezbjednost drumskog saobraćaja i saobraćajna kultura podignuta na veći nivo uporediv sa razvijenim evropskim državama (mjerljivo kroz razna anketiranja i istraživanja).				
Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere III	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktiv.	Izvor finansiranja

1. Raspisivanje tendera za realizaciju Projektnog zadatka instaliranja stacionarnih radarskih sistema	Raspisan tender	MUP i UP	I Q 2020	II Q2020	100.000 E	Budžet Crne Gore
2.Realizacija tendera za realizaciju Projektnog zadatka instaliranja stacionarnih radarskih sistema	Instalirani stacionarni radarski sistemi	MUP i UP	III Q 2020	III Q 2021	2.400.000 E	Budžet Crne Gore
3. Izrada Plana kampanja i medijskih nastupa za 2020. godinu	Izrađen Plan kampanja i medijskih nastupa	UP, MUP, MP, MSIP, MZ, Zajednica opština u saradnji sa NVO, relevantnim medjunarodnim organizacijama	I Q 2020	I Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
4. Realizacija Plana kampanja i medijskih nastupa za 2020.godinu	Realizovan Plan kampanja i medijskih nastupa	UP, MUP, MP, MSIP, MZ, Zajednica opština u saradnji sa NVO, relevantnim medjunarodnim organizacijama	II Q 2020	IV Q 2020	10.000 E	Budžet UP

5. Izrada Plana kampanja i medijskih nastupa za 2021.godinu	Izrađen Plan kampanja i medijskih nastupa	UP, MUP, MP, MSIP, MZ, Zajednica opština u saradnji sa NVO, relevantnim medjunarodnim organizacijama	I Q 2021	I Q 2021	Nijesu potrebna sredstva	
6. Realizacija Plana kampanja i medijskih nastupa za 2021. godinu	Realizovan Plan kampanja i medijskih nastupa	UP, MUP, MP, MSIP, MZ, Zajednica opština u saradnji sa NVO, relevantnim medjunarodnim organizacijama	II Q 2021	IV Q 2021	10.000 E	Budžet UP
7. Izrada Plana kampanja i medijskih nastupa za 2022.godinu	Izrađen Plan kampanja i medijskih nastupa	UP, MUP, MP, MSIP, MZ, Zajednica opština u saradnji sa NVO, relevantnim medjunarodnim organizacijama	I Q 2022.	I Q 2022.	Nijesu potrebna sredstva	

8. Realizacija Plana kampanja i medijskih nastupa za 2022	Realizovan Plan kampanja i mediskih nastupa	UP, MUP, MP, MSIP, MZ, Zajednica opština u saradnji sa NVO, relevantnim medjunarodnim organizacijama	II Q 2022	IV Q 2022	10.000 E	Budžet UP
9. Kampanja za podizanje svijesti mobilnih radnika (vozača) o važnosti korišćenja propisanog vremena vožnje, kao i dnevnih i nedjeljnih odmora	3 realizovane kampanje (2020, 2021i 2022)	MSP i UP	II Q 2020	II Q 2022	5,000E	Budžet MSP
Ključna mjera IV	Podizanje nivoa bezbjednosti saobraćaja kroz realizaciju obuka, kontrola, izradu novih testova i relicenciranje autoškola					
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta				
Potrebno je povećati broj kontrola u toku dana u pogledu kontrola radnog vremena vozača od strane inspekcije za drumski saobraćaj i Uprave policije, nadograditi znanje inspektora za drumski saobraćaj i pripadnika Uprave policije, kao i mobilnih radnika (vozača) u vezi radnog vremena i pauza u toku radnog vremena mobilnih radnika i	-Nedovoljan broj kontrola u toku dana u pogledu kontrola radnog vremena vozača od strane inspekcije za drumski saobraćaj i Uprave policije. -Nedovoljno razvijena svijest mobilnih radnika u korišćenju radnog vremena.	-Postignut dovoljan broj kontrola u toku dana što doprinosi boljem poštovanju radnog vremena a samim tim i unapređenju bezbjednosti u saobraćaja na putevima. Pojednostavljen postupak izdavanja dozvole za vanredni prevoz. -Nadogradjeno znanje inspektora za drumski saobraćaj i službenika Uprave policije kao i povećana svijest kod mobilnih radnika o važnosti korišćenja propisanog vremena vožnje dnevnih i nedjeljnih odmora koje značajno utiču na bezbjednost				

uredjaja za evidentiranje u drumskom prevozu-tahografa, relicencirati auto škole i dr. Unaprijeđeno znanje članova ispitnih komisija, kao i polaznika seminara u oblasti rada auto škola.	- Auto škole nijesu relicencirane duži vremenski period. -Potrebno je dodatno unaprijediti znanje predavača u auto školama, instruktora vožnje i članova ispitnih komisija u auto školama sa novim zakonskim rješenjima i podzakonskim aktima	saobraćaja na putevima. -Relicencirane sve auto škole na teritoriji Crne Gore. -Unaprijedjen kvalitet rada auto škola i teorijskog dijela vozačkog ispita. -Unaprijedjen nivo kvaliteta rada autoškola i bolja obučenos kandidata za polaganje vozačkog ispita				
Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere IV	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.Obuka inspektora za drumski saobraćaj za kontrolu tahogarfa odnosno otkrivanje manipulacija na tahografima u preduzećima	5 realizovanih obuka 5 polaznika na svakoj obuci	MSP	III Q 2020	IV Q 2020	5.000 E	donacije
2. Zajednička obuka inspektora za drumski saobraćaj i službenika Uprave	5 realizovanih obuka 15 polaznika na svakoj obuci	MSP i MUP	II Q 2020	II Q 2020	5.000 E	donacije

policije za kontrolu tahogarfa odnosno otkrivanje manipulacija na tahografima na putevima						
3. Edukacija i obuka medicinskog osoblja za rad na softveru	15 obuka 60 obučenih zdravstvenih radnika	-MZ - Institut za javno zdravlje, - Zavodom za HMP, - Zdravstvenim ustanova	I Q 2020	IV Q 20224	10.000,00E	Budžet MZ

4. Izrada plana održavanja seminara za predavače u autoškolama, instruktore vožnje i članove ispitnih komisija u auto školama u vezi primjene ZOBS-a i novih propisa iz oblasti rada auto škola za 2020.g.	Izrađen plan	MP- Mašinski fakultet -Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju	I Q 2020	I Q20	Nijesu potrebna sredstva	
5. Organizacija seminara za predavače, instruktore vožnje i članove ispitnih komisija u auto školama u vezi primjene ZOBS-a i novih propisa iz oblasti rada auto škola za 2020.g.	5 održanih seminara 60 polaznika seminara	MP- Mašinski fakultet, Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju	II Q2020	IV Q 2020	1.000E	Budžet MP

6. Izrada plana održavanja seminara za predavače u auto školama, instruktore vožnje i članove ispitnih komisija u auto školama u vezi primjene ZOBS-a i novih propisa iz oblasti rada auto škola za 2021.g.	Izrađen plan	MP- Mašinski fakultet, Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju	I Q 2021	I Q2021	Nijesu potrebna sredstva	
7. Organizacija seminara za predavače, instruktore vožnje i članove ispitnih komisija u auto školama u vezi primjene ZOBS-a i novih propisa iz oblasti rada auto škola za 2021.g.	5 održanih seminara 60 polaznika seminara	MP- Mašinski fakultet, Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju	II Q2021	IV Q 2021	1.000E	Budžet MP
8. Izrada plana održavanja seminara za predavače u auto školama, instruktore vožnje i članove ispitnih komisija u auto školama u vezi primjene ZOBS-a i novih propisa iz oblasti rada auto škola 2022.g.	Izrađen plan	MP- Mašinski fakultet, Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju	I Q 2022	I Q 2022	Nijesu potrebna sredstva	

9.Organizacija seminara za predavače, instruktore vožnje i članove ispitnih komisija u auto školama u vezi primjene ZOBS-a i novih propisa iz oblasti rada auto škola za 2022.g.	5 održanih seminara 60 polaznika seminara	MP- Mašinski fakultet, Centar za edukaciju u drumskom saobraćaju	II Q2022	IV Q 2022	1.000E	Budžet MP
10.Izrada plana održavanja sastanaka sa članovima ispitnih komisija	Izrađen plan	MP	I Q 2020	I Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
11.Organizacija sastanaka sa članovima ispitnih komisija	5 održanih seminara 60 polaznika seminara	MP	II Q 2020	IV Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
12.Organizacija sastanaka sa članovima ispitnih komisija	5 održanih sastanaka 30 članova ispitnih komisija	MP	II Q 2021	IV Q 2021	Nijesu potrebna sredstva	
13.Organizacija sastanaka sa članovima ispitnih komisija	5 održanih sastanaka 30 članova ispitnih komisija	MP	II Q 2022	IV Q 2022	Nijesu potrebna sredstva	
14. Kontinuirane kontrole prevoznika u preduzećima i na putevima	70% kontrola se obavlja u prostorijama preduzeća prevoznika 30% kontrola se obavlja na putevima	MSP	I Q 2020	III Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	

15. Realizovati zajedničke kontrole inspekcije za drumski saobraćaj i Uprave policije u dijelu koji se odnosi na kontrolu radnog vremena mobilnih radnika u periodu ekurzija tj. u mjesecu maju i septembaru	Realizovane zajedničke kontrole	MSP i UP	II i III Q 2020	I i III Q 2020	Nijesu potrebna sredstva	
16. Izrada novih testova za polaganje teorijskog dijela vozačkog ispita	Izrađeni novi testovi za polaganje teorijskog dijela vozačkog ispita	MP	I Q 2020	II Q 2020	2000 E	Budžet MP
17. Sprovesti postupak relicenciranja auto škola u skladu sa novim Pravilnikom o osnivanju i radu auto škola	Broj relicenciranih auto škola	MP	II Q 2020	II Q 2021	5000E	Budžet MP

Ključna mjera V	Prevenција povreda i unapređenje usluga / servisa sistema zdravstvene zaštite za učesnike u drumskom saobraćaju	
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
-Potrebno je unaprijediti sistem izvještavanja ZHMP i drugih zdravstvenih ustanova, uspostaviti centralizovano izvještavanje o izdatim ljekarskim uvjerenjima na nacionalnom nivou,	-Neadekvatno izvještavanje prema Registru povreda/traumatizama. -Informatička podrška postavke sistema izdavanja ljekarskih uvjerenja nije na zadovoljavajućem nivou.	-Uspostavljen stabilan sistem izvještavanja po zadatim parametrima i brži odziv jedinica HMP na poziv za saobraćajne nezgode. -Uspostavljen jedinstven informacijski sistem o izdatim ljekarskim uvjerenjima sa definisanom bazom podataka na

unaprijediti saradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom u oblasti bezbjednosti saobraćaja.	-Potrebno je dodatno unaprijediti saradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim relevantnim internacionalnim organizacijama i institucijama u oblasti bezbjednosti saobraćaja.			nacionalnom nivou. -Dodatno unaprijeđena saradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom.		
Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere V	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.Sačiniti Pregled izvještavanja Zavoda za hitnu medicinsku pomoć po definisanim parametrima, vrijeme odgovora hitne medicinske pomoći u slučajevima saobraćajnih nezgoda na čitavoj teritoriji Crne Gore i izvještavanje prema Registru povreda/traumatizama	Sačinjen Pregled Izvještavanja o vremenu odgovora hitne medicinske pomoći saobraćajnih nezgoda na čitavoj teritoriji Crne Gore	MZ, Zavodom za HMP, Institut za javno zdravlje Zdravstvene ustanove	I Q 2020	IV Q 2022	20.000,00E	Budžet MZ
2.Izvještavanje o saobraćajnim nezgodama na nacionalnom nivou u skladu sa definisanim setovima podataka od strane relevantnih ustanova prema MONSTAT-u	Proširen set izvještavanja o saobraćajnim nezgodama	MZ Institut za javno zdravlje, MONSTAT	I V Q 2020	IV Q 2022	Nisu potrebna sredstva	

3. Uspostaviti centralizovano izvještavanje o izdatim ljekarskim uvjerenjima na nacionalnom nivou po definisanim parametrima u skladu sa postavkom sistema	Uspostavljen sistem izvještavanja na nacionalnom nivou	MZ, MUP, UP, MP, MJU, ZU	II Q 2021	IV Q 2022	Nisu potrebna sredstva	
4. Učešće u izradi globalnih izvještaja o bezbjednosti na putevima kao i aktivnostima na globalnom nivou u vezi poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju, regionalnim i međunarodnim skupovima i konferencijama i učešće u regionalnim i međunarodnim projektima	Izrađeni globalnih izvještaja u dijelu crnogorskih iskustava kroz učešće na regionalnim i međunarodnim skupovima i projektima kao i aktivnostima na globalnom nivou	MZ, WHO	I Q 2020	IV Q 2022	10.000,00E	Budžet MZ Donacije
5. Obuka medicinskog osoblja za rad na sistemu izvještavanja	7 obuka 70 obučenih polaznika	Zavod za HMP,	IQ 2020	IV Q 2022	5.000,00 E	Budžet MZ
6. Obuka medicinskog osoblja za efikasnije reagovanje u slučajevima saobraćajnih nezgoda	7 obuka 70 obučenih polaznika	Zavod za HMP	I Q 2020	IV Q 2022	20.000,00E	Budžet MZ

7. Obuka medicinskog osoblja za rad na uspostavljenom sistemu evidentiranja i izvještavanja o izdatim ljekarskim uvjerenjima	5 obuka 50 obučenih polaznika	MZ, MUP, UP, MP, FZO, ZU	I Q 2020	IV Q 2022	10.000,00E	Budžet MZ
8. Edukacija zaposlenih u skladu sa izrađenim operativnim procedurama i edukativnim brošurama	5 obuka 50 obučenih polaznika Izrađene operativne procedure i edukativne brošure	MZ, MUP, UP, MP, Institut za javno zdravlje, Univerzitet CG, ZU	I Q 2020	IV Q 2022	10.000,00E	Budžet MZ
9. Smanjenje vremena odgovora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u slučaju saobraćajnih nezgoda	Smanjeno vrijeme odgovora	Zavod za HMP	I Q 2020	IV Q 2022	20.000,00E	Budžet MZ, ZHMP
10. Sprovedene medijske kampanje o važnosti stabilnog zdravstvenog stanja vozača	Sprovedene 3 medijske kampanje	MZ, Institut za javno zdravlje, ZHMP MUP, UP, MP, ZU, KCC G, ZHMP	I Q 2020	V Q 2022	2.000,00 E	Budžet MZ

11.Učešće u globalnim kampanjama - obilježavanja UN Globalne Nedjelje o bezbjednosti na putevima - obilježavanje Svjetskog Dana žrtava u saobraćajnim nezgodama	Učešće u globalnoj kampanji	MZ Saradnja sa: WHO kancelarija zemlje, WHO regionalna kancelarija za Evropu i -WHO HQ u saradnji sa drugim relevantnim nacionalnim i internacionalnim organizacijama i institucijama	II Q 2020	IV Q 2022	10.000,00E	Budžet MZ i Donacije

12.Promocija aktivnosti Ministarstva zdravlja koje su u skladu sa Akcionim planom "Dekade akcije za bezbjednost na putevima 2011-2020"	Održana press konferencija, promotivni skup, Izradjeni globalni izvještaji , Dostavljene relevantne informacije	MZ, WHO, NVO	I Q 2020	IV Q 2022	1.000,00E	Budzet MZ
Ključna mjera VI	Obezbjedjivanje postavke sistema usluga, koja omogućava izračunavanje ukupnih primarnih i sekundarnih troškova koje zdravstveni sistem Crne Gore generiše tokom pružanja zdravstvene zaštite građanima koji se liječe ili su u fazi rehabilitacije od posledica izazvanih saobraćajnim nezgodama.					
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		
Potrebno je unaprijediti sistem prikupljanja statističkih podataka o primarnim i sekundarnim troškovima	Potrebno je dodatno urediti sistem usluga za izračunavanje troškova			Kvalitetni podaci na nacionalnom nivou sa sva tri nivoa zdravstvene zaštite		

nastalim kao posljedica saobraćajnih nezgoda						
Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere VI	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.Izraditi Analizu sa izvještajem o vrsti i cijeni pruženih usluga na sva tri nivoa zdravstvene zaštite	Izrađena Analiza sa izvještajem	MZ i FZO	II Q 2021	IV Q 2022	4.000,00E	Budzet MZ
2.Izraditi izvještaj o sekundarnim troškovima	Izrađen izvještaj	MZ, FZO, MR SS ANO	II Q 2021	IV Q 2022	2.000,00E	Budzet MZ
3.Izrađen izvještaj o ukupnim troškovima izazvanim saobraćajnim nezgodama	Izrađen izvještaj	MZ i ANO	II Q 2021	IV Q 2022	3.000,00E	Budzet MZ
Ključna mjera VII	Podizanje nivoa bezbjednosti saobraćaja na putevima po Progamu rekonstrukcije i sanacije kritičnih tačaka i rekonstrukcija više lokacija na magistralnim i regionalnim putevima					
Opis stanja sa ključnim izazovima	početna vrijednost			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta		

Potrebno je povećati stepen bezbjednosti svih učesnika u saobraćaju na rekonstruisanim putevima kao i na kritičnim tačkama i smanjiti broj saobraćajnih nezgoda na kritičnim dionicama puteva	Postojeća putna infrastruktura u Crnoj Gori uglavnom je izgrađena prije više od pedeset godina. S obzirom da su uslovi saobraćaja značajno promijenjeni u odnosu na period kada su građeni, promijenjeni su i standardi, a da ne govorimo o napretku automobilske industrije u pogledu performansi vozila tako da je neophodno raditi rekonstrukciju pojedinih dionica ili pak čitavih puteva kako bi povećali sigurnost i bezbjednost učesnika u saobraćaju.			Podignut nivo bezbjednosti saobraćaja na rekonstruisanim putevima		
Aktivnost koja utiče na realizaciju ključne mjere VI	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovedjenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1. Rekonstrukcija puta Lubnice-Jezerine	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	IQ 2017	IV Q 2020	34.000.000 €	-Kredit EBRD
2. Rekonstrukcija puta Pljevlja-Metaljka	Rekostruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2018	IV Q 2020	12.600.000 €	Budžet CG
3. Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.1 Barski most-Bijelo Polje, (Barski most- Dobrakovo-BP)	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2018	IV Q 2020	17.200.000 €	-Kredit EIB
4. Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-8 Pljevlja-Mihajlovica	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	6.400.000 €	-Kredit EIB

5. Rekonstrukcija magistralnog puta M-18 Danilovgrad-Podgorica od km 114+500 do km 129+500	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	25.000.000 €	-Kredit EBRD
6. Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Rožaje-Špiljani od km 1148+200 do km 1168+200	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2018	IV Q 2020	17.000.000 €	-kredit EBRD
7. Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Tivat-Jaz od km 885+500 do km 901+500	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2018	IV Q 2020	25.000.000 €	-Kredit EBRD
8. Rekonstrukcija magistralnog puta M-2, dionica Lepenac-Ribarevina-Poda-Berane	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2021	26.900.000 €	- Kredit EIB
9. Rekonstrukcija magistralnog puta M-2,dionica Kamenovo-Petrovac-Bar	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2021	22.000.000 €	- Kredit EIB
10. Rekonstrukcija puta Cetinje-Čevo-Nikšić dionica Cetinje-Čevo	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2021	28.000.000 €	-Budžet CG

11. Rekonstrukcija puta Berane-Trpezi-Kalače, dionica Stjenice-Trpezi	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	3.000.000 €	-Budžet CG
12. Rekonstrukcija puta most Zeleni-Vuča, dionica Biševo-Vuča	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	3.500.000 €	Budžet CG
13. Rekonstrukcija puta Dinoša-Cijevna Zatrijebačka	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	11.000.000 €	Budžet CG
14. Rekonstrukcija puta Vrulja-Mijakovići	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	8.689.000 €	Budžet CG
15. Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Berane tunel Lokve - Rožaje	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2018	IV Q 2021	22.000.000 €	-Kredit EIB
16. Rekonstrukcija puta Krstac-Kuk-Ivanova Korita	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	2.500.000 €	Budžet CG
17. Rekonstrukcija puta Mojkovac-Lubnice, dionica Mojkovac- katun Vragodo	Rekonstruisan i otvoren put za saobraćaj	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	9.000.000 €	Budžet CG

18. Realizacija Programa otklanjanja uskih grla rekonstrukcijom dionice magistralnog puta Podgorica-Tuzi, dionica od Plantaža do podvožnjaka na rijeci Cijevni I faza	Izgrađena i otvorena za saobraćaj dionica puta Podgorica-Tuzi (od Plantaža do podvožnjaka na rijeci Cijevni)	Uprava za saobraćaj	I Q 2019	IV Q 2020	2.700.000 €	Uprava za saobraćaj i Glavni grad- Podgorica
Ukupni troškovi potrebni za realizaciju aktivnosti Programa:					133.416.496,00	

7. Način izvještavanja i evaluacije

Monitoring i evaluacija realizacije aktivnosti Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju i Akcionog plana za njegovu realizaciju vršiće Koordinaciono tijelo, koje će obrazovati, rješenjem, ministar unutrašnjih poslova, sa zadatkom da koordinira aktivnosti nadležnih organa i organizacija i prati implementaciju Programa.

Nadležnosti Koordinacionog tijela su da: rukovodi, organizuje i koordinira aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organizacija u sprovođenju Akcionog plana; utvrđuje prioritete, dinamiku i rokove realizacije, ocjenjuje postignute rezultate i daje preporuke za naredni period sprovođenja Programa. Koordinaciono tijelo će tražiti podatke, objašnjenja i izvještaje od nadležnih organa u vezi sa pitanjima koja se odnose na implementaciju ovog programa.

Izveštavanje o realizaciji Programa vršiće se, kroz izradu izvještaja, na godišnjem nivou, od strane svih nosilaca aktivnosti iz Akcionog plana. Koordinaciono tijelo će objedinjavati i razmatrati Izvještaje, te nakon njihove verifikacije, iste dostavljati Vladi Crne Gore na usvajanje, u prvom kvartalu svake naredne godine za prethodnu godinu.

Koordinaciono tijelo će sačinjavati predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva zdravlja, Ministarstva prosvjete, Uprave policije, Uprave za saobraćaj i Zajednice opština.

U radu Koordinacionog tijela može učestvovati i predstavnik nevladine organizacije, koja se bavi bezbjednošću saobraćaja na putevima.

Takođe, Koordinaciono tijelo može predložiti inoviranje ovog programa, ukoliko ocijeni da bi to doprinijelo poboljšanju bezbjednosti u drumskom saobraćaju.

8. Informacija za javnost o ciljevima i očekivanim učincima Programa

Funkcionalan saobraćajni sistem mora obezbijediti očekivani kvalitet, sa stalnim smanjivanjem broja poginulih i teško povrijeđenih u drumskom saobraćaju.

Pravilnim sprovođenjem **Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju**, Crna Gora će uspostaviti stabilan sistem u ovoj oblasti.

Koordinaciono tijelo će neprekidno pratiti stanje bezbjednosti saobraćaja, na osnovu dostavljenih izvještaja od svih nadležnih subjekata, obavještavati stručnu, političku i najširu javnost o stanju bezbjednosti saobraćaja, utvrđivati i preispitivati ciljeve bezbjednosti saobraćaja, predlagati donošenje i sprovođenje optimalnih mjera u cilju stalnog smanjenja broja nezgoda, a posebno broja poginulih i povrijeđenih lica i postizanje predviđenih ciljeva.

Predloženi vremenski period za implementaciju Program se odnosi na period 2020-2022. godine.